

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Pc/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122200049
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Gáborová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122200049.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Danou Gáborovou v právnej veci navrhovateľa: mal. O. X., nar. X.XX.XXXX, bytom X. J. XX, M. J., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, so sídlom Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté: W. X., nar. X.X.XXXX, H. XXX, za účasti matky: D. X., nar. XX.X.XXXX, . X. J. XX, M. J., o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že W. X., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom maloletého O. X., nar. XX.XX.XXXX z matky D. X., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktoré narodenie je zapísané v Knihe narodení Matričného úradu Nitra, vo zväzku XXX, roč. XXXX, strana XX, por. č. XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Maloletý O. X. v zastúpení kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 4.1.2022 domáha zapretia otcovstva voči mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté. V návrhu uviedol, že právny stav je v rozpore so stavom biologickým, pretože v čase rozhodnom pre počatie maloletého matka udržiavala intímny pomer s iným partnerom. Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa nebolo doposiaľ právoplatne rozvedené. Na Okresnom súde prebieha konanie o rozvod manželstva, vedené pod sp. zn. 24P/161/2021. Okresný súd v Nitre na základe podnetu SPODSK uznesením č. k. 35P/56/2021 zo dňa 18.8.2021, právoplatným dňa 24.9.2021 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce za kolízneho opatrovníka pre maloletého O. X. na podanie návrhu maloletého dieťaťa o povolenie prípustnosti zapretia otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty pre rodičov a na návrh maloletého dieťaťa na zapretie otcovstva a na zastupovanie v tomto konaní. Rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 7Pc/30/2021-14 zo dňa 2.11.2021, právoplatný dňa 10.11.2021 súd určil, že návrh maloletého O. X., nar. XX.XX.XXXX na zapretie otcovstva proti W. X., nar. XX.XX.XXXX je prípustný. Zákonná domnienka nasvedčuje tomu, že otcom maloletého dieťaťa je odporca. Na základe toho, obaja rodičia zhodne vyhlasujú, že otcom maloletého O. X. je niekto iný, má za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa právny stav zosúladiť s biologickým stavom.

2. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľa a matky maloletého.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že Maloletý O. X. nie je synom odporcu v 2. rade, nakoľko v čase počatia spolu nežili v spoločnej domácnosti. Matka maloletého mala druhého partnera, s ktorým počala maloletého O.. Má za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby v rodnom liste mal zapísaného skutočného otca, ktorým odporca v 2. rade nie je.

4. Odporca v 2. rade (zapísaný otec) na pojednávaní uviedol, že súhlasí s vyjadrením kolízneho opatrovníka. V tom čase som býval s matkou maloletého, avšak tá tam bývala aj s iným a preto túto spoločnú domácnosť opustil. Poukazuje na rozvodové konanie, kde matka maloletého uviedla, že nie je otcom maloletého. V spoločnej domácnosti nie je už 4 roky. So svojim biologickým otcom sa maloletý nestretáva.

5. Súd na pojednávaní prečítal listinu - zápisnicu z pojednávania v konaní 24P/161/2021 zo dňa 20.1.2022, z ktorej sa oboznámil s výpoveďou matky maloletého, ktorá uviedla, že súhlasí s rozvodom, je to tak ako povedal. Našla si frajera, našla si ho preto, lebo on bol moc mäkký. Tie tri posledné deti nie sú manželove. Býva teraz s tým partnerom čo má posledné dve deti v dome, ktorý patrí jej strýkovi, tento jej ho prenechal. Tam platí nájomné 79 eur a elektrinu 40 eur mesačne. Čo sa týka týchto posledných troch detí tak tam bolo nad nimi nariadené výchovné opatrenie pretože sa s tým partnerom hádali, ale už sa nehádajú a o deti sa chce starať. Chcela by sa starať aj o tieto čo majú spolu, ale teraz sa dohodli, že zatiaľ budú zverené jemu pokiaľ si nedá na poriadok tie pomery a tie tri deti nebudú pustené do jej domácnosti. Partner je zamestnaný na dohodu, okrem ich spoločných dvoch detí má ešte iné dieťa, na to myslí platí 100 eur. On zarobí okolo 200 eur týždenne. Ona nemá teraz žiadny príjem, takže ju živí on.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s uznesením OS Nitra, č.k. 35P/56/2021-10 zo dňa 18.8.2021, s rozsudkom OS Nitra v konaní 24P/161/2021-34, zápisnicou v konaní 24P/161/2021 zo dňa 20.1.2022, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Maloletý O. X. sa narodil dňa X.XX.XXXX, pričom v rodnom liste maloletého je ako otec uvedený W. X., nar. X.X.XXXX - muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté. Maloletý sa narodil počas manželstva odporcov v 1. a 2. rade. Okresný súd Nitra rozsudkom č.k. 7Pc/30/2021-14 zo dňa 2.11.2021, právoplatným dňa 10.11.2021 pripustil, aby maloletý podal návrh na zapretie otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletého. Rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 24P/161/2021-34 zo dňa 20.1.2021, právoplatné dňa 31.1.2022 booo manželstvo odporcov rozvedené a odporca v 2. rade bol zaviazaný hradiť výživné na maloletého O. vo výške 30% zo sumy životného minima, pričom ten bol zverený do osobnej starostlivosti matky.

5. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

6. Podľa § 85 ods. 1 ZR, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

7. Podľa § 86 ods. 1 ZR, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

8. Podľa § 88 ods. 2 ZR, aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

9. Podľa § 96 ods. 1 a 2 ZR, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolízny opatrovníkom. Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

10. Naš právny poriadok, ktorý zakladá určovanie otcovstva na domnienkach, v záujme súladu medzi otcovstvom biologickým a právnym poskytuje možnosť, aby domnienka založená na zovšeobecnenom predpoklade mohla byť vyvrátená v prípade, keď dotknuté subjekty disponujú poznatkom, že na základe domnienky ustálené právne otcovstvo sa nezakladá na pokrvmom základe. Procesne sa táto konštrukcia premieta do inštitútu zapretia otcovstva.

11. Právna úprava určovania otcovstva je budovaná na systéme domnienok, ktoré vychádzajú z pravdepodobnosti skutočnosti, ktorý muž dieťa splodil. V zmysle zákona nie je nevyhnutné, aby bol tento muž skutočným biologickým otcom dieťaťa. Zákon rodičom maloletého dieťaťa stanovuje lehotu, počas ktorej, v prípade, že muž zapísaný v rodnom liste ako otec, nie je otcom dieťaťa. V prípade ak by nastala situácia, že muž, ktorý je v rodnom liste dieťaťa zapísaný ako otec nie je biologickým otcom dieťaťa a rodičom už márne uplynula lehota na zapretie otcovstva, zapretie otcovstvo môže vždy dieťa, avšak len pokiaľ súd rozhodne o prípustnosti zapretia otcovstva. Ide o významný zásah do osobného stavu otca, matky aj dieťaťa, pretože týmto spôsobom môže byť zapreté otcovstvo aj v prípade, keď zákon priamo počítal s tým, že sa za otca bude považovať iný muž než jeho biologický otec (napr. manžel, ktorý pri uzatváraní manželstva vedel, že je žena tehotná), a to aj bez jeho súhlasu. Zapretie otcovstva je možné len ak si to vyžaduje záujem dieťaťa a rodičom dieťaťa už uplynula lehota na zapretie otcovstva daná buď § 86, 89 alebo § 93 ZR.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičom maloletého O. X. márne uplynula lehota na zapretie otcovstva, keďže toto bolo určené podľa § 85 ods. 1 veta ZR. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 7Pc/30/2021-14 zo dňa 2.11.2021 súd pripustil podanie návrhu na zapretie otcovstva maloletým. V konaní bolo preukázané, že otcovstvo muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté je vylúčené, nakoľko v čase rozhodnom pre počatie maloletého s matkou maloletého spolu nežili v spoločnej domácnosti, tá žila s iným mužom, ktorý má byť biologickým otcom maloletého. Odporcovia podľa výpisu z registra obyvateľov SR majú mať spolu sedem detí. Z vyjadrenia matky maloletého na pojednávaní v konaní 24P/161/2021 vyplýva, že tá rovnako ako zapísaný otec má za to, že zapísaný otec W. X., nie je otcom maloletého O., nakoľko v rozhodnom období počatia maloletého udržiavala mimomanželský pomer s iným mužom. Súd po vyhodnotení všetkých zistených skutočností mal za to, že v záujme maloletého je, aby spoznal svojho biologického otca, mohli si spolu budovať vzťah a väzby. Dôvodom pre vyhovieť návrhu je tiež zosúladenie matričného a biologického otcovstva. Otcovstvo iného muža k maloletému dieťaťu môže byť určené až po právoplatnom zapretí otcovstva matrikového otca, a to buď súhlasným vyhlásením rodičov alebo v súdnom konaní aplikáciou tretej domnienky. Zapretie otcovstva je preto v záujme maloletého, keďže sa tým vytvorí priestor pre zápis biologického otca do rodného listu. V tejto súvislosti súd uvádza, že biologické rodičovstvo je základom rodinných vzťahov a má mu byť poskytovaná prioritná podpora a ochrana, preto je potrebné uprednostniť prioritu prirodzenej rodiny a poznanie biologického otca maloletého dieťaťa, čo má v neposlednom rade vplyv aj na ich vzťahové väzby a ďalší psychický a citový vývin maloletých detí. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd určil, že W. X., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom maloletého O. X., nar. XX.XX.XXXX z matky D. X., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktoré narodenie je zapísané v Knihe narodení Matričného úradu Nitra, vo zväzku XXX, roč. XXXX, strana XX, por. č. XXXX.

14. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie možno podať písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov

s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.